

GAZETA MAZURSKA

PIŚMIO POSWIECONE SPRAWOMU
MAZUR EWANGELICZNYCH.

Wszystkim Czytelnikom i Przyjaciółom naszej Gazety zasyłamy serdeczne życzenia szczęśliwego i błogosławionego Nowego Roku.
Redakcja.

Pieśń noworoczna.

Tobie cześć składamy, Stwórco wszęgo świata,
Jeś nam dziś doczekać dat nowego lata.
Spraw, byśmy się wszyscy w cudach odnowili,
Grzechy porzuciwszy, świętobliwie żyli.
Użyj nam pokoju, użyj świętej zgody,
Niech się rządzić dają słowem Twem narody.
Niechaj nieprzyjaciół Twojej prawdy, Panie,
Nam, ludowi Twemu, wolne da mieszkanie.
Łaska Twoja święta niechaj będzie z nami,
Bo my nie dobrego nie uczynim sami.
Przymnóż nam nadziei, przymnóż żywej wiary,
Niechaj uznajemy, że to Twoje dary.
Nawróć Ty zbłąkanych, utwierdź konających,
Strusz zakamieniatych, pociesz zaś płaczących,
Wdowom i sierotom, więźniom, nieszczęśliwym,
Wszystkim bądź obroną, Panem miłościwym.
Z naszych serc wykorzeń zastarzałe złości
I od ziemskich nas odwróćcie rącz marności;
Wskrzysz z oziębłych piersiach święty ogień cnoty,
W boju z ciałem dodaj mężstwa i ochoty.
Niech się wszyscy w Twojem radujemy słowie,
Niech będziemy wszyscy Twej postuszni mowie;
Koznicę w sercu naszym dobrą chcę i wolę,
Bądź radością dla nas, daj nam lepszą dole.
Pobłogosław, Panie, pomóż nam w potrzebie,
Niechaj nam nie zbywa na codziennym chlebie;
Bron nas też od głodu i wszystkiego złego,
Daj nam zdrowe lato z miłosierdzia Twego.
(Pieśń staropolska).

Nowy Rok.

„I rzekł Ten, który siedzi na stolicy: Oto wszystko nowe czynię.” —
(Obj. św. Jana. 21. 5).

Z ostatnim dniem kończącego się roku, zamyśla się za nami przeszłość; z pierwszą godziną nowego, otwiera się

przyszłość. Z dni minionych zdać należy rachunek Bogu, i dni te ciężą nam nieraz bardzo, a smutek przejmuję duszę. Przyszłość zakryta, przyszłość, która jak strumień ze źródła wypływa z dni ubiegłych, napelnia serce trwogą i niepokojem. Takie uczucia panują w nas, dopóki nie otworzymy księgi bożej, dopóki nie zaczętniemy ze słowa życia, zbawienia i pokoju. Słowo to powiada nam: Na progu przeszłości stoi Pan i woła: Grzechy twoje są ci odpuszczone! W podwojach przyszłości wita nas ten sam Chrystus, Księżę pokoju i pozdrawia radośnym: „pójdźcie do mnie wszyscy!” Do Niego iść i za Nim pójść mamy w przyszłości. Oto cel niezmienny, którego nigdy z oczu tracić nie powinniśmy; cel stały wśród zmian czasu; gwiazda świecąca bez przerwy. Życie chrześcijańskie, nie może i nie powinno być niczem innym, jak ciągłym zwrotem serca do tej gwiazdy. Jeżeli w przeszłości, wśród zamieci i odmetów światowych, uciech lub utrapień, straciliśmy jej ślady, jeżeli połyski ziemskie przyćmiły jej blaski, nie powinniśmy spocząć dopóty, dopóki nie ujrzymy jej promieni w przyszłości, dopóki nam znów nie zaświeci. Dla tego i z pierwszym dniem roku, gdy przeszłość niepowrotnie się zamyła za nami, czy ona była ciężką, czy radosną, czy cię oddaliła od Boga, — winniśmy przyszłość naszą oddać w ręce Jego, „który wszystko nowem czyni” z prośbą o nowe dary, o moc nową i — odnowienie serca. Powinniśmy z ziemi spojrzeć w górę, w niebo, pamiętając, że się modlimy: Ojcie nasz, który jesteś w niebie, a położy i ufność napelnia duszę, bo czyliż Ojciec ten wieczny, może opuścić swe dziełki; czy Syn Jego nie powiedział: „będę z wami aż do skończenia świata?” Jego ręką prowadzeni, czegoż się trwożyć mamy. Niech tylko krągbrne serce ulegnie przewodnictwu jego, niech się nie oddaje rozpacz, gdy je zbawiciel odrywa od ziemi, gdy wieży, któremi się upajało, rozprasa, ideały fałszywe, które się jego boższymi staly, w proch rozbija. Kto się dla tego przyszłości lęka, kto drży na myśl, że nim ręką bożą wstrząsnie, że zakolata silnie do drzwi serca jego, — ten mało-wierny, przyszłość widzi na ziemi tylko, i nie śmie podnieść się duszą wyżej, by ziemi z pod nóg swych nie utracić, ten ma tylko udręczenie przeszłości, oddaje cześć pogańską wspomnieniom, a nie widzi ręki, która go prowadziła, i dla tego nie widzi celu, do którego ona go wiedzie. Wszakże Chrystus powiedział: „gdzie ja jestem, tam i wy będziecie!” oto cel, do którego prowadzi. A ponieważ do celu tego idzie się po ziemi, w życiu więc ziemskim dobry pasterz, cokolwiek czyni, co na nas zsyła, chce zawsze jednego: abyśmy pamiętali, że jesteśmy dziedzicami życia wiecznego, a przyszłość nasza, nie mglista i nie pewna, nie chwycająca się i zmienna; przyszłość nasza — to połączenie z Bogiem, zjednoczenie z Chrystusem, oglądanie Ojca, rozbrat z doczesnością i pójscie tam, gdzie Bóg będzie mieszkał z nami. I będziemy ludem Jego, i obetrze wszelką tę, i śmierci więcej nie będzie ani smutku, ani boleści: „albowiem pierwsze rzeczy minęły.” (Objawienie 21. 3, 4). Wiedząc o tem, wierząc w to, czy nie po-

winniśmy rżewnie i radośnie witać rok nowy, pamiętając, że i on, że i w dniach jego, w dniach burzliwych, czarnych, stonemych i jasnych, Chrystus chce być z nami; że wśród przemyślan, nawet upadków, chce darzyć zawsze nową, niezmordowaną łaską, a jednak tą samą miłością swoją. Nowym, nieraz przez nas samych załkconym pokojem, nowym, a przecie nieprzebranym miłosierdziem!

Kiedy rok nowy, jak jutrzeńka wychyla się z chmur przeszłości przed oczami duszy naszej, nie lekajmy się, nie upadajmy pod ciężarem tego co było, nie trwójmy się o minione szczęście, nie wolałmy jak Kain: „Wielka jest nieprawość moja, jakżeby mi ją odpuszczać miano“ (Genesis IV. 13), ale idźmy do tego, który mówi: oto wszystko nowe czynię — i prosimy, aby i nam dał nowe serce, a w niem czystsza i gorętsza miłość, lepszą i prawdziwszą wiarę, trwalszą i więcej boską nadzieję, i siebie, siebie całego! Wówczas pokój zstąpi w serce, ów pokój, którego świat nie zna i nie daje — pokój wieczny, żywy, czysty, jasny; pokój, którego przeszłość nie tamie, przyszłość nie burzy; pokój, który nie jest bezwładnością, ale władzą, potęgą tłumiącą wszelkie twogi, objawiającą się we łzie poloty, nigdy zaś rozpacz; siłą, która nie dotyka ducha i serca niemocą, nie budzi wstrętu do życia doczesnego, ale jest przedsmakiem wieczności, budząc do czynów świętych, zachętą do poprawy, obrzydzeniem grzechu i pragnieniem miłości. Tę pokój pragniemy, o niego prosimy na początku dni naszych. — Pokoju szukajmy, w miłości bożej żyjmy, Chrystusowi serce oddajmy i dziś, gdy inny rok rozstają przed nami promienie swoje. Pośród przemian czasu, w świecie żyjąc, otoczmy niebezpieczeństwem Królestwa bożego, a reszta będzie nam dana; szukajmy Chrystusa, a znajdziemy Go; ufajmy, a nie będziemy pohańbieni na wielki, a w życiu doczesnym, dając dobry przykład bliźnim, nawrócimy wielu niewiernych na łono Kościoła Chrystusowego, a tem samem zbawimy ich dusze.

Rs. Leopold Otto.

Jubileusz Djaconatu Warszawskiego.

W maju roku bieżącego święcić będzie Djaconat Warszawski 50-letni jubileusz swego istnienia. Niejednokrotnie pisaliśmy już w naszej Gazecie o tej instytucji z takim pożytkiem i poświęceniem pracującej dla braci i siostr w Chrystusie — pragniemy i z okazji roku jubileuszowego poświęcić jej kilkadziesiąt wierszy, bożiem niejednym z naszych czytelników posiada tam bliską istotę.

Praca siostr jest rozległa: jedne poświęciły się chorým, czuwając dzień i noc w Szpitalu Ewangelickim, inne opiekują się Domem Sierot, zastępując serce macierzyńskie gromadce dziatej, pozostałej bez rodziców i rodziny, inne wreszcie czuwają troskliwie w Domu Starców, ostadzając niejednej istocie ostatnie chwile żywota.

Rok ostatni stał pod znakiem usilnej pracy nad pogłębieniem i uzupełnieniem fachowego przygotowania siostr. Zorganizowany w roku 1926 i miejscowymi siłami kierowany kurs pielęgniarski, został przez zarząd Djaconatu uznany za niedostateczny. Postanowiono go uzupełnić przez udział siostr w specjalnych kursach pielęgniarskich przy Czerwonym Krzyżu, w celu uzyskania przez siostry państwowych świadectw pielęgniarskich. Było to o tyle związane z pewnymi trudnościami, że liczba siostr wciąż jeszcze jest niedostateczna, tak że obciążenie ich dziennie 3-godzinnymi wykładami pielęgniarskimi na mieście i pracą przygotowawczą do egzaminu mogło okazać się zadaniem ponad siły.

Mimo to zdołano wydelegować sześć siostr na trzymiesięczny i jedną siostrę na wyższy dziesięciomiesięczny kurs pielęgniarski przy Czerwonym Krzyżu, oraz jedną siostrę na trzymiesięczny kurs freblowski przy Komisarjacie Rządu. Pożatem ucieszały jeszcze cztery siostry na trzymiesięczny kurs gospodarstwa domowego p. Norfowskiej. W miarę możliwości wszystkie siostry mają kolejno przebedzić także zawodowe kursy i składać egzaminy w celu uzyskania państwowych

Jak Mazur oszukał diabła.

Pewien Mazur pojechał do lasu po drzewo. Ściął wielką choinę, żeby była dobra na słup do wiatraka, ale nie mógł jej sam na wóz włożyć, choć to przecie chłop był mocny. Krecił się koło choiny. — to tak, to siak, ale nie mógł sobie dać rady. Tak w tej złości powiada:

— Chyba do spółki z diabłem tę choinę ruszę!

Ogląda się, a tu diabeł już koło niego stoi. Miał na łbie perukę, frak z guzikami i jedną końską nogę, a drugą zwykłą. Mazur przypatrzył się diabłu i tak sobie myśli:

— Bogaty to on ta nie jest, bo ma dziurę w pończosze na samej pięcie.

— Gospodarzu, chcecie ze mną do spółki iść?

— Ech, gdzieby ja tam szedł do spółki z takim golcem!

— Pewno według tej pięty mówicie, ale bo widzicie, to tak jest dlatego, że ja jeszcze nie żonaty. Rają mi jedną czar wncę, ale kiedy jest strasznie pyskata, to się boję, a tymczasem pończochy się drą; bo u nas taka moda, że tylko żona n oże przyodziewek chłopu reparować!... Tylko się zgódcie na spółkę, to zobaczycie. Przy każdym interesie to ja będę wybierał, co będzie moje, a co będzie wasze, a jak was do trzeciego razu oszukam, to wasza dusza będzie moja.

Mazur sobie myśli: Przecie chyba ten diabeł nie będzie mądrzejszy odemnie, bom ta, chwalić Pana Boga, nie głupiec, nie jednego już objechałem! — i powiada:

— Ha! no zgoda na spółkę.

Tak wzięli się do tej choiny. Diabeł, jak się oparł, tak złożył na wóz. Mazur to tylko wdał: hop! ciup! — ale się nie przykładął. Pojechali z tą choją do młynarza, co miał na górze wiatrak. Stargowali z tym młynarzem za tę choinę 3 dukaty. Ale Mazur powiedział po cichu młynarzowi, żeby te dukaty włożył do woreczka czerwonego. Mazur położył ten woreczek na stole i powiada do diabła:

— No, kiedy spółka, to spółka, — wybieraj!

Diabeł sobie myśli: „Czerwone — to piękne; co widzę, to jest; czego nie widzę, to może nie być“ — i powiada:

— Z wierzchu moje.

Mazur wyjął dukaty z woreczka, schował do trzosa, a diabłu oddał woreczek. Wszyscy zaczęli się śmiać z diabła a Mazur powiada do niego:

— Już cie raz oszukałem.

— No, wielka rzecz, udało ci się, jak ślepej kurze ziarno, a teraz co będziemy robić? — powiada diabeł.

— Będziemy sadzić ziemniaki — powiada Mazur — bo już czas.

Diabeł nie wiedział, co to ziemniaki, ale nic nie mówi, tylko powiada:

— Dobrze.

— Jak spółka, to spółka. Ty będziesz orać, a ja będę bronował — powiada Mazur.

Zaprzął diabła do pluga — i rżnie batem. Diabłu ciężko i boli, ale ogląda się i pyta:

— Czy to tak potrzeba?

— A jakżeś ty chciał? Jak orać, to orać!

Diabeł już nic nie mówił, i tak doorali. Jak skończyli, tak diabeł powiada:

— Teraz to ty będziesz ciągnął to bronowanie. Jak spółka, to spółka.

— I obrze — powiada Mazur.

Wziął diabła za rogi i ciągnął go po polu raz przy razie, a diabeł pazurami dał po roli. Pobronowali pięknie, tylko, że się diabłu pazury na nic zdarty. Potem Mazur wziął ziemniaki i zaczął krajać do sadzenia, a diabeł patrzy i pyta:

— Po co to psujesz?

— Bo tak potrzeba — powiada Mazur.

I zasadził ziemniaki. Diabeł był spekulant, więc sobie myśli: „Oho! Teraz mnie nie oszukasz!“ — ale nic nie mówi, tylko powiada:

— Chcesz, żeby my naprzód wybierali, co moje, a co twoje?

— Jak spółka, to spółka. Dobrze, wybierajmy. Czy chcesz z wierzchu, czy od spodu?

— Moje z wierzchu — powiada diabeł.

Bo sobie myślał tak: „Kiedy on te ziemniaki nożem popsuł, to już pewno nic nie będzie pod spodem“.

Przez cztery niedziele nic nie było widać tych ziem-

świadczeń pielęgniarskich. Zdolniejsze będą pozatem wysłane zagranicę do dużych szpitali i diakonatów, w celu wykształcenia się na instruktorki i kierowniczki.

Co wtorki cały Diakonat, z wyjątkiem sióstr, zajętych wykładami, zbiera się na wspólny wieczór biblijny. Obraz żywota Chrystusa daje siostronom przykład i podniety do wypełniania ich świętego powołania. Zbierają się siostry w każdą sobotę na wieczór instrukcyjny, wprowadzający je w doskonalsze rozumienie istoty i celu Diakonatu.

Diakonat Warszawski liczy dziś 12 sióstr rzeczywistych, 24 siostry próbne oraz 7 kandydatek. W tej liczbie znajdują się nie tylko mieszkanki Warszawy i byłego Królestwa Kongresowego. Ze wszystkich kresów Polski dają młode istoty, aby służyć Bogu i współbraciom. Wśród sióstr próbnych, z poświęceniem i miłością pracują siostry: s. Zuzanna Sliwkówna, s. Ruta Żuzanna Swarcówna, s. Marta Marija Kaletówna ze Śląska Cieszyńskiego, s. Anna Schillerówna z Wilaj. s. Otylja Mitschmanówna, s. Helena Schneiderówna z Suwalskiego, wreszcie siostry Amelja i Elia (Emilja) Walesówny z Uzdowa, powiatu działdowskiego. Wśród kandydatek serdecznie i szczerze pracują siostry: s. Danuta Emilia Wojtyśówna ze Śląska Cieszyńskiego, s. Marta Wieczorkówna i s. Teresa Anna Żorańska z Płosznicy, pow. działdowskiego. Daj Boże, ażeby ten rok jubileuszowy przyniósł pod każdym względem obfite żniwo.

Sprawy polityczne.

Polska. „W Nr. 115 „Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej“ z dnia 29 grudnia r.z. ogłoszone zostało rozporządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 13 grudnia r.z., o godłach i barwach państwowych oraz o znakach, chorągwiach i pieczęciach. Rozporządzenie powyższe, zmieniając częściowo, przepisy dotychczas w tej dziedzinie obowiązujące, wprowadza nowy wzór herbu państwowego oraz chorągwi

niaków, ale w jeden poniedziałek wszystkie pięknie powychodziły. Djabeł przez ten czas bał się, czy wygra, czy przegra; jak zobaczył zielone krzaczki, tak się ucieszył. Zaczął grzebać pazurami w ziemi, żeby zobaczyć, co się z temi ziemniakami stało, co Mazur zasadził i zobaczył, że na nic pokurczone, zczerniałe. Tak sobie wyciął hołupca i powiada:

— Dobra nasza! Już go mam!

Na jesieni powiada Mazur do djabła:

— No! bierz swoje z wierzchu!

Djabeł powyrywał suche badyle, popakował do worków, a Mazur potem ziemniaki wykopał i pojechali obaj do miasta sprzedawać. Djabeł stanął sobie z wozem, nala-dowanym temi badylami i wołał: „Panowie gospodarze i panie gospodynie! Kupujcie mój towar!“ Okropnie się z djabła wszyscy uśmieśli, aż ich kółki spierały. A Mazur ziemniaki drogo sprzedał, bo nie poohradzały stronami. Tak potem pokazuje djabłu pieniądze i powiada:

— Przegrałeś, kumciu!

Djabeł tak zgrzytnął zębami, że aż ogień z pyska mu buchnął.

— No, a teraz co będziemy robić? — pyta djabeł.

Czas siać żyto na ziemniaczysku.

— Kiedyś dwa razy oszukał mnie na tem, co na wierzchu, to teraz będzie moje to, co pod spodem — powiada djabeł.

— Ha! Cóż ja biedny będę robił? — powiada Mazur. — Kiedy tak chcesz, niech tak będzie.

I zasiali żyto. Na wiosnę żyto się puściło pięknie, ale że była zaraz koło żyta łąka, tak tę łąkę skosili i siano wysuszyli (bo to było sąsiada). Djabeł sobie myśli: „No, teraz to pewnie moja wygrana, bo to żyto to takie samo będzie, jak te moje przeszłoroczne ziemniaki“. Mazur żyto zerznął, wysuszył, omlócił, a djabeł kopaczka rżysko ki pał i do worków kładł. I znowu pojechali do miasta sprzedawać. Co kto zobaczył, co djabeł przywiózł, to się śmiał. A Mazur żyto sprzedał, bo było piękne. Djabeł o mało nie pękł ze złości. Mazur pokazuje mu pieniądze i powiada:

— Przegrałeś, kumciu!

— Ha! Tak się to nie skończy! Musimy się tylko raz spróbować na moc. Za tydzień ja przyjdę do ciebie. Be-

Rzeczypospolitej, przysługującej wyłącznie P. Prezydentowi Rzeczypospolitej. Rozporządzenie wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu. Jednak w ciągu dwóch lat urzędy i władze mogą używać dotychczasowych pieczęci i oznak. Chorągwie i sztandary wojskowe, jak również wizerunki orła w orderach i odznaczeniach, dotychczas ustanowionych lub nadanych, nie ulegają zmianie.

Niemcy. Cała prasa bierze w dalszym ciągu żywy udział w dyskusji nad terminem przyszłych wyborów do Reichstagu. Dzienniki niemiecko-narodowe występują z ostremi zarzutami przeciwko Stresemannowi, powołując się na kursujące tutaj pogłoski, jakoby Stresemann porozumieć się miał z Briardem w Genewie co do terminu wyborów, które odbyć się mają zarówno we Francji, jak i w Niemczech, na wiosnę przyszłego roku. „Kreuz-Zeitung“ twierdzi, że układ taki nie odpowiada dumie narodowej Niemiec i niegodnym jest uzależniać termin niemieckich od wyborów we Francji. Również przewodniczący frakcji niemieckiej partji ludowej, Scholtz, występuje przeciwko swemu koledze partyjnemu Stresemannowi i domaga się przeprowadzenia wyborów dopiero z końcem 1928 r. lub początkiem 1929 r. „Tägliche Rundschau“ zaprzecza — jak się zdaje przez usta Stresemanna — rzekomej umowie w Genewie między francuskim a niemieckim ministrem spraw zagranicznych co do terminu wyborów, nie mniej wyraża zapatrywanie, że wybory mogą być ogłoszone po przyjęciu budżetu na r. 1928, co nastąpić powinno z początkiem kwietnia. Na ogół panuje tu przekonanie, że wybory odbędą się mimo usiłowań opozycji niemiecko-francuskiej.

Litwa. Litewskie ministerjum wojny poleciło cofnąć oddziały wojskowe, przesunięte ostatnio w kierunku pogranicza, na dawne miejsce postoju.

Anglja. Nowa sesja parlamentu angielskiego rozpocznie się d. 10 stycznia. Zapowiada się ona niezwykle burzliwie ze względu na zamierzoną zmianę ordynacji wy-

dziemy się drapać; kto kogo lepiej zadrapie, to ten wygra — powiada djabeł i poleciał do piekła.

Mazur sobie myśli: „Teraz to już źle ze mną, już pewno djabłu nie poradzę“. Tak się zmartwił, ale że był Polakiem, tak sobie myśli: „Raz kozie śmierć. Trzeba przed śmiercią użyć“. Kupił upasioną świnię. Przyjechał z tą upasioną świnią do domu, a tu jego żona zaraz poznała, że ma jakieś zmartwienie, więc się pyta: „Co ci jest?“

— Ech! — powiada — kiepsko. Trzy razy djabła oszukałem, ale teraz to nie wiem, jak będzie, bo się chce ze mną drapać: kto kogo lepiej podrapie, ten wygra.

Żona trochę pomyślała i powiada tak:

— Nie bój się, już będzie dobrze.

Tak zaczęła się z tą świnią bawić, umyła ją, uczesała, zawiązała jej pacioreczki na szyję i ciągle tylko do niej mówi: „Córeczko moja kochana! dziecko moje lubel!“ a świnią tylko: „Chruń, chruń...“ A djabeł przez ten tydzień Mazurą śpiegował, co też będzie robił i dzwiał się, że mają taką córkę i że ta żona tak ją strasznie lubi. Przeszedł tydzień, djabeł przylatuje z piekła, pazury sobie dobrze wyostrzył na piekielnym kamieniu i wchodzi do izby. A tu w izbie lament okropny, świnią leży z rozplatanym brzuchem, a żona leży koło niej, nogami wierzga, włosy z głowy wyrywa sobie i krzyczy:

— A rozbójnik! Córkę mi zamordował! O la Boga rety! ludzie na świecie! o la Boga! gw łu!

— Co to się stało! — pyta djabeł, ale go ciarki przeszły.

— O la Boga rety! zhoj! poganin! córkę mi zab! — Chciał tylko spróbować małym pazurkiem, czy ostry, i córkę mi nawskroś przedrapał!

Djabeł ścierpił ze strachu i myśli sobie: „Hej! trzeba mu chyba życie darować, bo to jakiś ordarny chłop... co tam z takim zaczynać!“ i uciekł, gdzie pieprz rośnie. Tak dopiero Mazur się ucieszył i żona jego też i śmiała się z djabła. Oprawili tę świnię, narobili kiełbas, kiszek i różnych dobroci, spresili sąsiadów. Jedli, pili i pokrzykiwali, tak, że i na niejednych chrzcinach tak się nie bawią i nie krzyczą. Takim sposobem Mazur z djablem wygrał. Nie dziwota: przecie był Mazur, a Mazur to się i samemu djabłu nie da oszukać.

borczej w kierunku równouprawnienia kobiet, na reformę izby lordów, ustawę fabryczną, a nadewszystko budżet, którego perspektywy są bardzo krytyczne.

3 fraju i ze swiata.

Działdowo. Podaje się do publicznej wiadomości podział powiatu działdowskiego na obwody głosowania: 1) miasto Działdowo, obwód I-szy: ul. Dworcowa, Rudolfowa, ul. Lidzbarska, szosa Dąbrowskiego, ul. Vallera, Wąska, Kościelna, Plac Kościelny, Łąkowa, 3-go Maja, Tylna, Stowackiego, wybudowania nad szosą Lidzbarską, lokal urzędowy Komisji wyborczej: Hotel Szyllkowskiego w Ryńku, lokal wyborczy: sala Hotelu Polskiego p. Kuehnela, ul. Dworcowa. 2) miasto Działdowo, obwód II-gi: Rynek, ul. Górna, Młynska, Płocina, Strumykowa, Bielnik, Poprzeczna, Mazurska, Nowa, Targowisko, Ogrodowa, Księżodworska, Wolności, Zamkowa, Mławska, Riborska, Malinowa, Lesniczówka, Wybudowania i Kafarna, lokal urzędowy Komisji wyborczej: Restauracja p. Pieszyska (Polonia), lokal wyborczy: Sala restauracji p. Pieszyska (Polonia). 3) Kisiny z Gajówkami i Mansfeldem, lokal urzędowy Komisji wyborczej w sołectwie, lokal wyborczy w restauracji Lehnerta. 4) Koszelewy, gmin. Koszelewy, ob. dw. Koszelewki, lokal urzędowy Komisji wyborczej w sołectwie, lokal wyborczy w oberży Karczewskiego. 5) Karzym, gmina Karzym, obsz. dw. Kraszewo i Wierzbowo, lokal urzędowy Komisji wyborczej w sołectwie, lokal wyborczy w restauracji Krawolickiego. 6) Uzdowo i Mysłęta, lokal urzędowy Komisji wyborczej w sołectwie, lokal wyborczy w oberży Kat. Berg. 7) Wysoka (Gródki, gm. Gródki, obsz. dw. Księżymór, Prusinowo i Pierławka), lokal urzędowy Komisji wyborczej w sołectwie, lokal wyborczy w oberży p. Nickeła. 8) Białuty, (gmina Białuty, obsz. dw. z Dębiniem i Pruskami). 9) Brodowo (Chorap, Purgatki). 10) Burkat. 11) Dzwierznia (Szczepka i Sochy). 12) Gilice i Niestoja. 13) Grałowo gm. Grałowo, obsz. dw. i Murawki. 14) Jółowo, gmina i dworzec, Dwukolny. 15) Kurki. 16) Krasnotąka (Komorniki i Borowo). 17) Kłęczkowo, Wilamowo z Pożarami. 18) Nowawies, Wądzyn, gm. i Wądzyn obsz. dw. 19) Płosnica i Mała Turza. 20) Prusy, Tuczi i Szczypliny. 21) Skurpie (Kufowice, gm. Kufowice, obsz. dw. Prioma). 22) Sękowo i Kramarzewo. 23) Wielki Łecl, (gm. W. Łecl, obsz. dw. Mały Łecl, Przełęk Wielki, Przełęk Mały). 24) Wielka Turza, Wesłowo. 25) Żakrzewo, Bursz, Rywoczynny, gm. Rywoczynny, obsz. dw. 26) Żabiny, gm. Żabiny, obsz. dw. z Kapatami. Uwaga: We wszystkich obwodach, począwszy od Nr. 8 do 26, lokale urzędowe Komisji wyborczej znajdują się w sołectwach, a lokale wyborcze w szkołach.

Dziś (w Katowicach). Spłonął tu w czasie świąt piętyny pałac hr. Tarnowskiego. Pastwą ognia padły bogate zbiory obrazów i inne. 6 osób, niosących pomoc, zginęło w płomieniach.

3 za Fordon u.

Olsztyn. O niemieckich „bruderach“ wygłosić miał w Olsztynie wykład niejaki Muehle, który w roku 1925 został z Polski „verdraengt“ (?). W 45-cio minutowej mowie wykładać miał słuchaczom, że szkoła niemiecka w Polsce tworzy „wielkie rumowisko“ (groses Truemmerfeld). Wykład dla braku słuchaczy odbyć się nie mógł. Zebranie zamknięto i postanowiono wykład wygłosić w innym czasie i w „ściślejszym gronie“.

Ze swiata.

Śnieżycy w Japonii. W zachodnich prowincjach Japonii rozpytały się gwałtowne burze śnieżne. Linje kolejowe w jednej czwartej zostały unieruchomione. Tak wielkich opadów śnieżnych nie notowano w Japonii od 30 lat.

Poradnik gospodarski.

Urządzenie pomieszczenia dla gołębi. Aby osiągnąć dobre pokolenie, zdrowe i silne gołębie do odby-

wania lotów jak i hodowli, trzeba przedewszystkiem dbać o to, ażeby miały dobre i zdrowe pomieszczenie. Do założenia gołębnika mniejszego lub większego, napewno w każdym domu znajdzie się odpowiednie miejsce. Przedewszystkiem trzeba uważać na to, ażeby dany gołębnik był pełen światła i zabezpieczony od robactwa. Ulepsze i najmniej od chorób nawiedzane są gołębniki na strychach. Założony gołębnik w pokoju mieszkalnym, nie odpowiada tym warunkom, co gołębnik pod dachem obłożony dachówką. W gołębniku trzeba unikać przeciągów, jednakowej dostateczna ilość powietrza jest niezbędna, bo gołąb żyje go wiele więcej, jak się wogóle myśli. Nawet dachy pokryte mchem uniemożliwiają dostęp powietrza. Gołębnik murowany przeważnie jest wolny od wszelkiego robactwa, jednakowoż, gdy robi się jeszcze drugą ścianę z desek, pomiędzy które nakłada się trocin i t. d. jest to bardzo niepraktyczne. Przeważnie w domach gospodarskich, gdzie szczyty zbudowane są z desek i otwory na wysokość palca prowadzą na zewnątrz, żadnych chorób w gołębniku się nie zauważają. Tak twierdzi jeden doświadczony hodowca, który od tego przekonania przyszedł już przed kilkanaście laty. Miał on zbudowany gołębnik podobny do pokoju mieszkalnego, gołębie swoje otaczał wszelkimi staraniami i pieczołowitością i pomimo to miał chore gołębie, a środki lecznicze nie pomagały. Więc przemił swoje gołębie do nowo zbudowanego gołębnika umieszczonego na szczybie. Szczyt ten był obity deskami, pomiędzy którymi przechodziły również otwory na zewnątrz. Nie dokładając w nowym gołębniku tyle starań i opieki, co w starym, chorych gołębi nigdy nie miał. O ile dachy gołębników są pokryte deskami, to należy urządzić kilka otworów służących, jako wentylatory, przez które ma dostęp świeże powietrze do gołębnika. Przedewszystkiem powinien być gołębnik w czystości i suchości utrzymywany i co pewien czas trzeba przeprowadzać dezynfekcję, ażeby zapobiec wszelkim chorobom i rozmnożeniu się pasożytów. Na wiosnę i jesienią przeprowadzać się gruntowne czyszczenie: na wiadro rozpuszczonego wapna dodaje się 1/4 litra kreoliny i bieli się cały gołębnik. Gołębnik powinien być dostosowany do odpowiedniej ilości gołębi. Przedewszystkiem gołębnik nie powinien być za wysoki ażeby w czasie tańpania gołębi zbyt nie ploszyć; urządzić sobie obok mały przedział, do którego w razie potrzeby napędzać gołębie, ażeby móc je swobodnie schwycić. Każde niepotrzebne płoszenie gołębi podkopuje przywiązanie do gołębnika i do swego pana. Im większe zaufanie gołąb posiada do swego pielęgniarza, tym większą posiada miłość i chęć powrotu do swego gołębnika. Niejedna ngroda zdobyta w czasie lotów przez gołębie jest zapłatą hodowcy za jego dobre obchodzenie się z nimi. Podłogi w gołębnikach powinny być stale suche i szorstkie. Wągość w gołębniku stwarza bardzo nieprzyjemny zapach i jest powodem wielu chorób. Podłóg cementowych należy unikać, ponieważ one są stale zimne i wilgotne, przez co gołębie cierpią często na bezwład skrzydeł i nog.

Wesoły faciek.

Wielbłąd a pijak.

— Czemu się różni wielbłąd od pijaka?
— Wielbłąd może cały tydzień pracować i nie nie pić, a pijak może cały tydzień pić, a nie nie pracować.

Najwyższy czas już, ażeby nabyć

Kalendarz dla Mazurów

na rok 1928

wydany staraniem Redakcji „Gazety Mazurskiej“
i Kalendarz dla Ewangelików

wydany staraniem Redakcji „Nowin“.

„Gazeta Mazurska“ i „Nowiny“ pisma, poświęcone sprawom ludu ewangelickiego, wychodzą co niedziela. Prenumerata kosztuje miesięcznie 60 groszy, za przestanie do domu 10 groszy, razem 70 gr., co wynosi kwartalnie 2 złote.

Redakcja w Warszawie: Doia 1 m. 10, tel 408-24. Konto czekowe P. K. O. Nr. 4852

Redaktor odpowiedzialny: Emilia Sułertowa. Wydawca: Zrzeszenie Ewangelików Polaków, współwyd.: Tow. Przyjaciół Mazur

Drukarnia „Współczesna“ Warszawa, Szpitalna 10